

TRĂZBUNA ROȘIEALULUI

A magyarországi románok szócsove — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon: 17-49

Căsuța poștală Nr. 3.

Germania și țările mici

Declarațiile făcute de d. dr. Goebbels reprezentanților presei străine din Berlin

Agencia de presă „Europa-Serviciul Special” ne trimite următoarea telegramă:

Într'un cerc restrâns de reprezentanți ai presei străine din Berlin, d. dr. Goebbels, a făcut interesante declarații cu privire la conducerea și țelurile de războiu ale Germaniei.

Actuala fază a războiului, a spus ministrul propagandei Reichului, indică o deplină victorie militară a Germaniei. Afirmarea aceasta se întemeiază pe desfășurarea de până acum a evenimentelor politice și militare, d. Goebbels accentuând că nici un conducător național-socialist n'a fixat vreodată vreun termen, înăuntrul căruia un anumit plan urma să se realizeze. Acest lucru s'a întâmplat pentru prima oară, atunci când Adolf Hitler a declarat, Că Anglia va fi învinsă în acest an. Prin aceasta conducerea de stat a Germaniei și-a luat față de popor o obligație morală, obligație care se va executa. Ceace a fost până acum, n'a fost decât un prolog. Germania a recunoscut necesitatea ca Anglia să fie îndepărtată din Europa, după cum a recunoscut că aceeași Anglie trebuie să fie bătută pe insula ei înainte ca pacea să se încheie. D. dr. Goebbels a mai spus, că până acum nu s'au succedat 4 zile cu timp bun în șir, dar că vremea frumoasă care va veni în câteva săptămâni, va însemna în acelaș timp o înăsprire a războiului aerian.

Ministerul propagandei Reichului a amintit declarațiile făcute de curând de Führerul Adolf Hitler, într'o cuvântare adresată muncitorilor din fabricile de armament din Berlin, prin care afirma, că Germania dispune de rezerve atât de mari de arme și munițiuni, încât producția acestor materiale de războiu a trebuit să fie îngădită. Dacă s'ar ține seama de raportul dintre cei căzuți și munițiunile consumate în timpul războiului mondial, cantitatea de muniții de care dispune astăzi armata germană, ar fi de ajuns pentru a ucide 17 milioane de oameni.

În ce privește înfrățirea Europei după biruința puterilor Axei, d. dr. Goebbels a declarat, că Germania vede o colaborare, care se resfrânge la 4 domenii: în primul rând în domeniul umanitar, în 2-lea rând la cel economic, apoi în domeniul militar și acel al politicii externe. De aci rezultă, că fiecare țară va alege calea culturală și de politică internă pe care o va crede de cuviință, bine înțeles atâta timp, cât o asemenea cale nu ar veni în conflict cu o colaborare cu celelalte patru domenii.

Fiecare națiune va avea garanția propriului ei sistem de viață.

Dacă Germania ar fi avut vreun interes de a îngloba altă națiune, războiul ar fi putut oferi această ocazie. Armata germană, care în decursul acestei jerni a stat inactivă, ar fi putut fi folosită în scop de cuceriri. Atitudinea Germaniei și purtarea ei față de alte țări n'a fost determinată decât de con-

Ministrul de externe al Japoniei la Moscova

MOSCOVA, 24. — D. Yosuke Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei, în drum spre Berlin, a sosit cu un tren special pus la dispoziție de guvernul sovietic, la Moscova. Pe peronul gării oaspele japonez a fost întâmpinat de autoritățile sovietice în frunte, cu locțiitorul comisariatului poporului pentru departamentul externelor, de reprezentanții diplomați ai Japoniei, Germaniei, Italiei, Ungariei, României, Bulgariei, etc.

D. Yosuke Matsuoka este primul ministru de externe al imperiului japonez care s'a deplasat, din 1905 încoace, în calitate oficială în alte țări. Dar d. Matsuoka, unul dintre autorii acordului tripartit, este omul acțiunilor, rupe cu tradiția de izolare a titularilor departamentului de externe și pleacă personal în țările europene pentru a adânci legăturile de amicitie încheiate și pentru a deschide perspectivele altor relațiuni.

Ministerul de externe al Japoniei a cărui vizită în Europa a fost comentată de întreaga presă mondială, s'a născut în anul 1880; în vârsta de 14 ani a fost trimis în America, unde și-a făcut studiile la Universitatea din Oregon. În 1904 a fost numit consul la Shanghai, în 1906 a prestat servicii diplomatice la Kwantung; în 1907 a fost numit secretar de legatie, în 1912 a fost ambasador la Moscova și în 1914 la Washington. Peste tot a reușit să câștige simpatii pentru țara sa. În 1921

a fost numit vicepreședintele societății de cale ferată din Manciuria, iar în 1931 a fost delegatul Japoniei la Liga Națiunilor.

După ce a ajuns în fruntea ministrului de externe, a activat mult pentru adâncirea legăturilor cu Germania și Italia și pentru o politică de apropiere față de soviete.

Cercurile politice internaționale susțin, că vizita dlui Matsuoka va contribui mult la îndulcirea raporturilor între Japonia și Rusia Sovietică.

D. MATSUOKA VA SOSI MIERCURI LA BERLIN

BERLIN 24. (MTI.) — D. Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei, va sosi Miercuri înainte de masă la Berlin, unde i se va face o primire solemnă. În diferite puncte principale ale capitalei s'au construit tribune de onoare. Ministrul de externe al Japoniei va sta probabil timp de 3 zile la Berlin. Se crede, că înainte de a pleca la Roma, ministrul de externe al Japoniei va vizita și frontul din Apus.

Țăranii din România nu pot părăsi domiciliul lor decât în baza unor autorizații speciale

BUCUREȘTI 24. (MTI.) — Ministrul de Interne a dispus, că locuitorii satelor nu se pot îndepărta de la domiciliu decât în cazul dacă cer în prealabil autorizație în scris dela posturile de jandarmi.

Atentatele teroristilor din Shanghai îngrijorează cercurile din teritoriul concesionat

SANGHAI, 24. — (Stefani). — Orașul Shanghai trăiește zile de nesiguranță. Tensiunea a ajuns la culme când trupele japoneze și chineze au început luptele în apropierea teritoriului concesionat. Orașul resimte în mare măsură adversitatea dintre Europa și Asia Orientală. Atentatele sunt la ordinea zilei. Zilnic au loc greve și acțiuni de sabotaj. Prețul orezului crește tot

mai mult. Demonstrațiile publice sporesc din zi în zi, iar lipsa articolelor de primă necesitate se resimte mult. Teroriștii săvârșesc zilnic atentate împotriva funcționarilor băncii naționale a guvernului din Nanking. Din relatările de până acum rezultă că peste 100 de persoane și-au pierdut viața sau au fost rănite în urma atentatelor.

prin gând nu-i trece Germaniei ca, după terminarea războiului, să oblige alte țări să adopte doctrina național-socialistă. Dacă o țară livrează Germaniei anumite produse, aceasta nu înseamnă, că țara respectivă vrea să devină un stat totalitar, după cum nici faptul, că Germania livrează mașini altor state, nu înseamnă că ea ar dori să devină o democrație.

D. dr. Goebbels a făcut o paralelă între ceea ce petrec acum și dărâmarea Bastillei.

Vizita dlui Varga József ministrul comerțului și industriei la Berlin

BUDAPEST, 24. — D. Varga József, ministrul industriei, comerțului și a comunicațiilor a plecat Duminecă la Berlin unde asistă la solemnitatea inaugurării serviciului turistic maghiar. În timpul șederii sale la Berlin, d. ministru Varga va fi oaspele ministrului de comunicație al Reichului. Vizita ministrului de comerț în Germania va avea o durată de 4-5 zile.

Marina germană a scufundat în Oceanul Atlantic 22 vase comerciale engleze

BERLIN, 24. (DNB). — Marinarii rămași în viață în urma scufundării celor 22 vase comerciale engleze, de către o escadrilă navală germană care activează în Nordul Oceanului Atlantic, au declarat că vasele scufundate transportau un valoros material de război din Statele-Unite și îndeosebi piese de avioane și muniții.

Aviația engleză a bombardat casele locuitorilor dela periferiile Berlinului

BERLIN, 24. (DNB). — Avioane engleze de luptă au pătruns în noaptea de Duminecă spre Luni deasupra Germaniei de Nord. O parte din aceste avioane a încercat să atace Berlinul, dar numai câteva avioane au ajuns până acolo. Dela o înălțime foarte mare au aruncat ici-colo câteva bombe la întâmplare, cari au căzut ca și cele aruncate în cartierele periferice, numai asupra caselor de locuit. Pagubele materiale sunt neluate în seamă. Au izbucnit numeroase incendii în podurile caselor care au fost localizate în scurt timp. Câteva persoane civile au murit alții au fost răniți. (MTI).

Guvernul român a dispus concedierea angajaților cari completează împotriva statului

BUCUREȘTI 24. (MTI.) — Guvernul a dispus, că angajații întreprinderilor particulare sau publice, cari completează împotriva siguranței statului, pot fi concediați imediat din serviciu, fără nici un drept la timpul de preaviz sau la despăgubiri.

Oamenii, care au participat la asaltul asupra Bastillei nu s'au gândit că fapta lor va deslănțui o mișcare, a cărei influență se va exercita timp de mai bine de un secol asupra Europei. Tot astfel și mișcarea național-socialistă a provocat avântul în care se desfășoară actualele evenimente în Europa. Nu tot ce este în legătură cu această evoluție este în putința fondatorilor mișcării național-socialiste. Așa cum ne învață istoria, aceasta evoluție urmează un drum care îi este propriu, după ce au fost stabilite anumite jaloane.

Tribuna Ardealului

Editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GHE. V. GIURGIU

ziar românesc ce apare pe teritoriul Ungariei. Este datorită fiecărui român ardelean să se aboneze, să citească și să răspândească ziarul nostru.

Costul abonamentului:

Abonamentele, publicațiunile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36. Pentru țărani 15 pengő anual, 8 pengő pe jumătate de an, 4 pengő pe 1/4 de an și 1.50 pengő pe lună. Pentru preoți, învățători și funcționari, 25 pengő pe an, 13 pengő pe 1/2 an, 7 pengő pe 1/4 de an și 2.25 pengő lunar.

Abonamentul general 30 pengő anual.

Pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 pengő anual. Abonamentele în streinătate 40 P.

Tribuna Ardealului

Abonamentele, publicațiunile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36.

Constipațiunea

influențează rău munca organismului. În purgativul DARMOL vă puteți crede căci e bun și gustos, servindu-vă bine.

ȘTIRI

— CONFERINȚE. D. prof. Paolo Scrosoppi va ține în localul Institutului de cultură italiană din strada Döbrentei-u. 4. Miercuri, 26 Martie ora 6 d. m. o conferință, vorbind despre: „Instituțiunile sociale, politice, economice și juridice din Italia.”

— Biroul advocațional dr. POP VALER funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, Str. Czako Zsigmond 9. sz.

— Biroul advocațional dr. CEUCA GAVRIL, continuă a funcționa și pe mai departe în Beszterce-Bistrița, Horthy Miklós-tér 25, lângă Judecătoria.

PROUST

O conferință despre Proust, la Universitatea din Cluj. E ceva proaspăt, răcoritor, primăvăratec. Răsunetul frumoasei limbi franceze, în amfiteatrul plin de tineret, îndrăgostit de genul francez, de tot ceea ce este subtil, artistic, de tot ceea ce a un sens vieții unui intelectual, ne evocă vremuri de altădată.

Profesorul Gachet, titularul catedrei de literatură franceză dela Universitatea din Budapesta, l-a ales pe Proust, ca subiect, al primei conferințe organizată de Institutul Francez din Kolozsvár, pentru că opera lui a deschis noui drumuri și orizonturi pentru romanul modern.

Câteva luni după moartea lui Proust, Leon Lafargue a scris un articol în care a spus, că atunci când a cetit pentru prima oară pe Proust, acesta i-a amintit impresia pe care ia făcut-o într-o excursie baia forțată într-o mlaștină, pe când era copil.

Aceasta e într-adevăr impresia aceluia care citește pentru prima oară pe acest scriitor. Dar pe urmă... El devine o revelație atât de puternică încât rămâne o viață întreagă săpată în viața spirituală a cititorului.

Marcel Proust deși binecunoscut și tratat în sute de conferințe și discuții literare, are o operă atât de vastă, încât ea și cea a

Veac nou — viață nouă

În continuarea conferințelor religioase din Catedrala Ortodoxă, ieri, Duminecă, 23 Martie, după slujba Vecerniei și un scurt concert a vorbit părintele consilier protostavrofor I. Goron despre *Veac nou, — viață nouă: Sfințenie*.

O întrebare apăsătoare ne bate stăruitor la ușa. Cu toții ne dăm seama că din uriașa frământare a zilelor noastre va răsați un *veac nou*. E firesc deci, să ne întrebăm: Care va fi înfățișarea acestui nou veac, și în cadrul lui care va fi situația noastră de mâine.

Distinsul vorbitor a răspuns acestei întrebări, în duhul Evangheliei lui Hristos.

Fără îndoială veacul nou în pragul căruia ne găsim reclamă întâi de toate un *om nou*, căci după cuvântul Scripturii, cel înțelept nu pune vin nou în burduf vechiu, nici pe-tec nou la haină veche — căci plesnește și burduful și spărtura hainei mai mare se face.

Stilul de viață al omului ușor îl definește prin acordul deplin între voința lui Dumnezeu, exprimată în instituția Creștinismului, și între voința omenească. Iar acest stil de viață îl putem traduce printr'un singur cuvânt: *Sfințenia*.

Sfințirea vieții, în cuget, în simțiri, în fapte este idealul inepușabil și omenirea care se întoarce cu toate ale ei spre acest ideal nu va umbla întru întunec. Sfințenia este lumina peste veacuri și cei din latura și umbra morții dacă se vor lăsa călăuziți de ea, vor trece prin Marea Roșie ca pe uscat; în pustia veacului se vor hrăni cu „mana cerului” și încinși de arșița deșertului, vor bea apă din stâncă.

Multe strădanii s'au ostenit în zadar să fixeze vieții culmi care să merite osteneala de a te urca spre ele. Dar nici una dintre acele strădanii, fie numele ei „Știință” care în loc să ucidă pe adevărații vrăjmași ai vieților omenești, ca germeii atâtor convoaie de boli, se trufește cu numărul semenilor ucși; fie numele ei „Filosofie”, „Sociologie”, „Economie” etc., etc, nici unul dintre aceste nume n'a fost mai norocos în așezarea unei ținte care să lumineze fără stingere, care să încălzească fără împușcare și care să cheme spre sine toate nădejdele celor fără de nădejde.

Un singur Nume este dat lumii în care ea se poate mântui: *Iisus Hristos!*

Singura autoritate care impune vieții un scop, este *credința religioasă*, iar haina acesteia este *Sfințenia*.

Iisus Hristos s'a identificat cu toată durerea și cu toată rana omenirii. El s'a făcut una cu cel flămând, cu cel insetat, cu cel din închisoare, cu cel legat de patul suferinței, cu cel străin și fără adăpost, și cu cel gol.

Nu ne spune El că după aceste criterii ne va judeca la înfricoșata judecată a cărei sentință va fi inapelabilă?

Căci va zice atunci: *mergeți dela mine în focul cel de veci*, căci am fost flămând și nu mi-ați dat de mâncare... străin și nu mi-ați dat găzduire... și *gol am fost și nu m'ați îmbrăcat*.

Nu hrănim sufletele noastre cu hrană credinței?! Il flămânzim pe Hristos care pentru mântuirea sufletelor noastre a venit în lume!

Nu ne investimântăm în haina harului sfințitor a sfințeniei? Il lăsăm gol pe Mântuitorul care trupul său l-a dat să fie răstăgnit pentru ca trupurile noastre, prin ranele lui, să le pregătească pentru obștească înviere.

S'a zis, că nici Solomon nu s'a putut investimânta mai frumos decât crinii câmpului. Ci zicem că vestimântul sfințeniei îi lasă mult în urmă pe crinii câmpului și trece dincolo de scare, și mai departe decât limpezimile cerului.

Vrem veac nou? Să nu-l clădim pe nisip! Omenirea a cunoscut în curgerea istoriei tirania, democrația, comunismul, totalitarismul și încă multe alte forme intermediare de organizare socială și politică. Dar toate s'au dovedit trecătoare.

Taina vieții celei fără de sfârșit este Hristos care însuși s'a definit ca viață și s'a pogorât din cer în vastul cimitir al pământului ca viață să dea și celor din morminte.

Și pe noi cei căzuți în marginea drumului, Iisus ne-a făcut moșteni ai comorilor cerești, ne-a ridicat în brațele sale și ne-a încredințat Bisericii Sale căreia ia lăsat pentru noi două garderobe pline cu hainele strălucitoare ale sfințeniei cu care Biserica să ne îmbrace.

În veacul de pârjol în care intrăm numai sfințenia vieții este haina de asbest pe care flăcările patimilor nu o pot arde.

Iar veacul nou, viața nouă și omul nou nu pot fi fecundate decât de un Duh nou. Iar acesta este Duhul lui Iisus Hristos omul Dumnezeu, iar haina cuviincioasă este cea a sfințeniei.

Preot. FL. MUREȘANU

— Biroul advocațional dr. BUCUR ILIE funcționează și pe mai departe în Maroshéviz-Toplița-Română.

— Biroul advocațional dr. COROIU ALEXANDRU și dr. CRISTEA GHEOR. GHE funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, Czako Zsigmond-u. 24.

— Cafeaua de cicoare FRANCK dă cafelei gust și aromă și o culoare aurie.

— Biroul advocațional Dr. TURCU SIMION continuă a funcționa și pe mai departe în Oradna-Rodna Veche.

Swan, om fin, cult și cu legături în înalta societate se îndrăgostește de o cocotă. Din dragostea aceasta turmentată și nebună, în subconștientul său de adolescent se naște dragostea lui pentru Gilberte — fiica lui Swan — luând aceiași formă de chin și de gelozie.

Cele două volume din „La Prisonnière” sunt paginile cele mai torturante, scrise vreodată despre gelozie.

Importanța revoluționară al literaturii lui Proust e, că a introdus în roman idea bergsoniană a relativității timpului, negând valoarea intrinsecă a timpului, atât pentru forma, cât și pentru subiectele tratate.

În subiectele tratate el expune relativitatea valorilor, descriind societatea nobilă, atât de diferită de aceea descrisă de Balzac. Aceiași concepție în privința operii artistice; vorbind despre pictorul Elstir, sau despre sonata lui Vinteuil, care revine ca un leit-motiv în toată opera lui de 13 volume, sonată prin care s'a cristalizat dragostea lui Swan cu Odette și apoi a scriitorului față de Albertine, a doua sa mare dragoste. Nimeni n'a descris poate muzica cu atâta frumusețe cum a făcut-o Proust vorbind despre această sonată.

Relativitatea valorilor o analizează prin Baronul Charlus, personalitate importantă, un adevărat dictator al societății. Nimeni nu poate fi primit în lumea mare fără voia acestui baron, dar era exclus oricine, dacă

Mica Publicitate

MĂ ANGAJEZ mehanic agricol pentru tractoare Glanz, Deutz, Kleiton, Hannover, mașini de orice marcă. Adresa la ziar. 227

SE DECLARĂ nul bonul Nr. 5476—1941, eliberat de fabrica de țigle Kolozsvár-Cluj, pentru 3000 țigle a dlui dr. Sorban. 228

PREDAU ore de desen cu metode academice. Adresa: Pleșa C., Tinodi-u. 12.

ATENȚIUNE! Repatriați pentru România. Schimb avere sau valoare din Timișoara, cu contra-valoare din Ungaria. Rátz, Magyar-u. 70. 230

CUMPĂR dormitor, bucătărie și mașină de cusut, plătibil la Timișoara. Horváth, Magyar-u. 70. 229

CAUT MORAR pentru moară sistematică țărănească. Adresa: Vlad, Kolozsvár-Cluj, Dézsma-u. 1. 226

VÂND sau schimb cu Timișoara, Sibiu și Brașov casă familiară din Kolozsvár-Cluj. Adresa la ziar 225

SCHIMB sau vând casă familiară în apropierea gării Războieni cu una din Kolozsvár-Cluj sau Bánffyhyunad-Huedin. Kolozsvár-Cluj, Pál László 17 (f. Poenarilor). 222

URGENT de vânzare casă nouă cu 2 camere, bucătărie, dependințe. Kolozsvár-Cluj, Munkás-u. 91. 223

Dr. BENEDEK JÓZSEF, medic-dentist și-a mutat cabinetul la Kolozsvár-Cluj, str. Kossuth Lajos-u. 6. Ord. 2—7.

PIERDUT, Luni ora 2 d. m., doi purcei albi de rasă mongolită de 4 luni, găsiturului recompensă. Kolozsvár, str. Kálvária 37. 224

VÂND sau schimb cu București, Brașov, casă cu 16 camere. Adresa la ziar. 221

BĂIAT cu șase clase primare caută post. Adresa la ziar. 219

DE INCHIRIAT cameră, bucătărie, speis. cu apă înăuntru. Katona József-u. 27 (f. Ep. Popea) colț cu str. Vulcan.

CAUT calfă de pantofar român. Adresa la ziar.

IEFTIN și bine lucrează croitor român, Str. Barabás Miklós (fost Coroian) Nr 1. Primește pentru confecționare costume pentru dame și domni.

DULGHER de construcții (lemnar) român angajează și primește orice lucrări în branșa construcției, reparații de orice natură. Adresa la ziar, sub „specialist calificat”.

nu era tolerat de el. Dar acelaș „mare om” spre sfârșitul operei devine un ramolit neputincios, o adevărată caricatură a fostului Baron Charlus. În schimb Odette soția lui Swan pe care acesta a încercat o viață întreagă s'o introducă în societate, fără să fi reușit, este admisă în rândurile ei după moartea lui Swan, după ce devine soția baronului Francheville, iar fiica ei Gilberte devine o membră a înaltei aristocrații căsătorindu-se cu Saint Loup.

În ultimul său volum „Le temps retrouve” Marcel Proust povestește cum, — aflându-se la un dîneu al Prințesei Germantes — observă pentru prima oară ridurile și părul albit al comesenilor și odată cu aceasta își dă seama de timpul care a trecut și de vocația sa de scriitor, care în decursul întregii sale vieți s'a sbătut în subconștientul său.

În clipa aceasta Marcel Proust — până atunci om de societate, consumat sufletește de o intensă viață interioară, — își dă seama că *singura posibilitate de a reține timpul este opera literară*. Și începe uriașa sa operă. Incepe să scrie.

Dar toate acestea despre Proust — scriitorul care niciodată și de nimeni nu va putea fi imitat; creatorul unei școli pe care nimeni nu a fost în stare să și-o însușească — nu e mai mult, decât o unghie dintr'un om. SYLVIANNA

Cronica externă

Intensificarea colaborării politice și militare dintre Ungaria și Puterile Axei

— Criza guvernamentală din Jugoslavia. Ministrul dela Moscova și-a dat demisia. Acordul germano-jugoslav fapt împlinit. Majoritatea membrilor guvernului au votat pentru acest acord care asigură egalitatea în drepturi a Jugoslaviei. Turcia și situația din Balcani. Turcia încheie o nouă înțelegere de neagresiune cu Sovietele. Irak își îndeplinește obligațiile față de Anglia. USA a început să transporte Angliei materiale de război comandate anul trecut. Statele-Unite au hotărât să trimită convoaiele americane și în zonele de război. Congresul a votat un nou credit de 4 miliarde. America va avea o armată de 4 milioane oameni. Cinci vase de câte 65.000 tone. Ruta Labrador—Grönlanda—Islanda—Scoția —

— Incepe marea luptă navală din Atlantic —

Vizita dlui Bárdossy László la München, care va fi urmată în cursul lunii Aprilie de o călătorie oficială la Roma, a stârnit un mare interes în toată Italia.

Cu toate, că la Roma comentariile sunt destul de rezervate, se vorbește de „intensificarea colaborării politice și militare dintre Ungaria și puterile axei” (Magyar Nemzet). Aceasta e formula întrebuițată de Giornale d'Italia și alte organe italiene, care deși laconică, e considerată destul de clară. Deoarece colaborarea

politică și militară cu Ungaria nu s'ar putea îndrepta în acțiuni spre Sud, formula vizează probabil o altă direcție. In aceasta ordine de idei se vorbește de anumite puteri „streine de spațiul vital”, care ar încerca să intervină în Balcani, în timp ce puterile axei sunt decise să respingă cu toată hotărârea orice intervenție de oriunde ar veni în acest spațiu. Nu este deci exclusă presupunerea, că strângerea colaborării politico-militare dintre axă și Ungaria s'ar serviască respingerea unor astfel de încercări.

Criza guvernamentală din Jugoslavia

Din cei 18 membri ai guvernului Jugoslav, Primul ministru Tvetcovi, ministrul de externe Marcovici și încă trei miniștrii s'au menținut dela vot în legătură cu rezoluția susținută ultimului consiliu de miniștrii, cei 10 miniștrii sloveni și croați au votat pentru rezoluție, iar trei sârbi și anume ministrul justiției Constantinovici, ministrul ocrotirilor sociale Buisavlevici și Ciubrilovici, ministrul agriculturii, șef al partidului agrar — și-au dat demisia. Deasemenea a demisionat și Milan Gavrilovici, ministrul Jugoslaviei la Moscova. La Wilhelmstrasse mi-

niștrii demisionari nu sunt considerați ca prieteni ai Germaniei.

Plecarea la Viena a primului ministru Tvetcovi a fost din nou amânată din cauza crizei guvernamentale, care s'are speră să fie soluționată încurând. Știrea despre demisiile celor trei miniștrii n'a fost publicată de ziare, așa, că publicul n'a aflat-o decât din emisiile stațiunilor de radio streine.

Ambasadorul Germaniei Herren, s'a prezentat ieri din nou într'o lungă audiență la Tvetcovi. Primul ministru a fost apoi primit de Prințul Regent Paul.

Acordul germano-jugoslav

Atitudinea politică a Jugoslaviei a stârnit un extraordinar interes în Balcani, cât și în toate cercurile internaționale. Se crede, că soluționarea crizei ar putea atrage după sine și clarificarea situației din Turcia. Se pare, că acordul germano-jugoslav discutat în consiliul de miniștrii de-

la Belgrad, e ca și primit de guvern. In cercurile politice din capitala jugoslavă se afirmă, că e vorba de un acord născut din compromisuri. Se subliniază, că independența țării rămâne neatinsă și Jugoslavia tratează cu Germania ca parte egală care își păzește cu gelozie pacea, independența și securitatea.

Turcia

Presă turcă acordă toată atenția evenimentelor din Jugoslavia. Adunarea națională a votat un nou credit de 30 milioane lire pentru înzestrarea armatei. — Atitudinea Uniunii Soviete-

țice față de Turcia, e considerată din ce în ce mai amicală. Ambasadorul turc a fost primit într'o nouă audiență de Visinski, vicecomisarul poporului pentru afacerile streine. Din Istambul se anunță, că zilele acestea va fi dată publicității o declarație comună turco-sovietică în care cele două puteri se obligă de a nu se ataca, deci un fel de pact de neagresiune.

Cercurile politice bine informate cred a ști, că Turcia consideră soarta Salonului ca o parte organică complementară a sistemului ei de securitate.

„Politika” anunță din Istambul, că în cursul întâlnirii dintre Eden și Saracioglu, de pe insula Cipru, s'a stabilit complectă unitate de vederi dintre acele două guverne.

In acest sens și-a redactat d. Saracioglu și telegrama pe care i-a trimis-o lui Eden, asigurându-l totodată și de simpatia lui.

Ziarul turc Jeni Sabah scrie, că Turcia privește cu tot calmul desfășurarea evenimentelor viitoare.

IRAK ÎȘI INDEPLINEȘTE OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE ANGLIA

In urma întâlnirii ministrului de externe al Irakului cu d. Eden, guvernul din Bagdad a dat publicității un comunicat prin care a declarat, că Irak va îndeplini obligațiunile sale de alianță față de Anglia, căutând totodată să evite implicarea țării în război.

USA A INCEPUT TRANSPORTUL MATERIALELOR DE RĂZBOI COMANDATE ANUL TRECUT

Am anunțat, că Senatul american a votat fără modificări, creditul de 7 mi-

Statele-Unite vor trimite convoaiele americane și în zonele de război

Opinia publică americană e preocupată în primul rând de problema securității transporturilor îndreptate spre Anglia. DNB anunță, că Camera Reprezentanțelor a respins din nou propunerea supusă Congresului de a nu trimite convoaie americane în streinătate și în zone de război.

DNB mai află, că în urma apelului Președintelui Roosevelt, societățile de navigație americane predau în masă vapoarele lor de transport Angliei. Dar nu numai vasele preda-

liarde pentru ajutorarea Angliei. Knudsen, președintele comisiei pentru apărarea națională americană a declarat, că materialele de război, care însumă valoarea creditului de 7 miliarde, vor fi comandate până la data de 1 Iulie în uzinele americane. Până la data aceasta se va continua cu transportul materialelor de război comandate în cursul anului trecut și care vor fi expediate în Anglia în cadrul creditului de 7 miliarde. Cea mai mare parte al acestora pot fi de acum încărcate din depozitele în care se află.

te, ci și cele rămase sub pavilion american vor trece Oceanul cu mărfuri pentru Marea Britanie, și în porturile din Mediterană. S'ar putea ca Roosevelt să anuleze încurând dispoziția sa prin care a interzis intrarea vaselor americane în zonele de război.

America se mai ocupă și cu ideea de a înarma vapoarele de transport ce se vor construi, cu tunuri anti-aeriene și cu catapulte de pe care un avion și-ar putea lua sborul.

Încă 4 miliarde și o armată de 4 milioane

Dar Roosevelt nu se ocupă numai cu asigurarea ajutorului Angliei, dar face mari eforturi pentru noi înarmări, în afară de cele cuprinse în valoarea de 7 miliarde. Astfel, aseară un proiect de lege a fost depus în fața Congresului pentru deschiderea unui credit de 4 miliarde dolari pentru noi investiții și care — se crede — ar servi pentru echiparea unei armate de 4 milioane oameni. Deasemenea ar da posibilitatea de a construi 4750 avioane, 12 vase de război auxiliare și ar permite înarmarea tuturor vaselor cu baterii anti-aeriene.

5 VASE DE CÂTE 65.000 TONE

Senatul a primit trei proiecte de deschideri de credite în vederea întăririi flotei, aprobându-se în acest scop suma de 3.5 miliarde dolari din care se va înfăptui programul unei flote de 729 unități, între care 5 cuirasate gigantice de câte 60—65.000 tone, care vor fi cele mai mari din lume.

„New-York Times” anunță, că în cartierul portului se află în construcție două uriașe docuri pentru aceste vase grandioase. La 2 Aprilie vor fi lansate 4 noi crucișetoare de câte 35.000 tone, iar 2 de câte 45.000 tone se află în construcție.

LUPTA DIN ATLANTIC

Amiralul german Lütjens, a cărui flotilă, din care face parte și marile cuira-

sate „Scharnhorst” și „Gneisenau”, de câte 26.000 tone, raportează, că în cursul croasierelor sale din nordul Atlanticului a scufundat 22 de vase de transport, reprezentând 116.000 tone, salvând în același timp 800 de marinari.

Se afirmă, că flota britanică a părăsit rada portului militar Scapa Flow, plecând în urmărirea flotei germane. In flota britanică se află și trei vase de linie.

LABRADOR—GRÖNLANDA—ISLANDA—SCOȚIA

Agenția NST. anunță, că în cercurile navale din Washington se arată, că transporturile îndreptate spre Anglia, nu vor face ruta directă, ci sub escorta vaselor de război americane, convoaiele vor parcurge drumul dintre USA și Regatul Unit în direcția Labrador—Grönlanda—Islanda și Scoția. Convoaiele vor fi însoțite de un mare număr de avioane de bombardiere.

„Messagero” scrie, că securitatea Canalului Mânecii va fi asigurată în permanență de 50 de distrugătoare și că d. Knox, ministrul marinei americane a declarat, că între primele unități navale trimise Angliei, vor fi „moschitele”, vedetele rapide, vase de patrulare și distrugătoare. In șantierul american se construiește, cu înfrigurare un nou tip de vânător de submarine.

Cărți românești,

dictionare, gramatici, cărți și rechizite școlare

și tot felul de articole de papetărie și de birou puteți procura eficient dela librăria

„Kárpátok”

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 29

Executăm lucrări de tipografie în mod ireproșabil

Știri din Szászrégen (Reghin)

În ziua de 20 Martie c., a fost așezat în locul de veșnică odihnă, vrednicul preot Iuliu Grama protopop și paroh gr.-unit în comuna Chiherul de sus (Felsőköhér) jud. Mureș. După îndelungate și grele suferințe, s'a stins din viață la 17 Martie c. în spitalul din Szászrégen-Reghin, unde a încercat să-și recapete sănătatea zăruncinată. A fost înmormântat în Felsőköhér-Chiherul de sus, spre regretul înălăcrimat al familiei și a districtului întreg. Ceremonia religioasă a fost celebrată de către 12 preoți, veniți din mari depărtări, să-și dea ultimul semn de dragoste și admirațiune, zelului, care 38 de ani s'a rugat la altarul Domnului, pentru izbăvirea tuturor. Predica a fost rostită de către protopopul A. M. Popa, arătând datoria protopopului de a propovădui Adevărul, ori unde și în orice împrejurare, așa cum a făcut-o decedatul Iuliu Grama, care a fost un model de preot. Prin el se produce azi un mare gol în sânul Bisericii, dar și al vieții națiunii noastre. A știut să agonisească o frumoasă avere Bisericii sale. Prin munca și străduința sa parohia a progresat în mod vrednic. S'a renovat și s'a pictat Biserica, s'a clădit casă parohială modernă, s'a construit școala și căminul cultural. Decedatul a fost notarul districtului protopopesic și a fost membru în comisia disciplinară a districtului.

A depus o muncă sistematică în cadrele Astei culturale, organizând un cerc cultural activ: a fost vice-președinte în comitetul despărțământului Astra Szászrégen-Reghin. Pentru această prețioasă și statornică muncă și pentru numeroasele jertfe aduse pe altarul cultului neamului, prin cuvinte simțite, i-a adus prinos de mulțumiri și de laudă, dr. E. Nicoară, președ. desp. Astra Szászrégen-Reghin. Iar în numele colegilor a rostit cuvânt de adio, preotul T. Racotianu.

Între cei ce au obosit să-l însoțească la locul de neturbată odihnă am remarcat pe: d. dr. E. Truția, Gh. Maior dir. de bancă, d. dr. Nicolescu; preoții: I. Man, I. Pop, I. Moldovan, D. Fărcaș, I. Fărcaș, I. Cioba, I. Alexandru, R. Păcurariu, I. Anca, A. Cioloca, apoi Scridon, Mureșan, Negruțiu, dr. Crainic și un număr foarte mare de popoi venit din 15 sate. *Coresp.*

— Biroul advocațional dr. IOAN MEZEI funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, Bethlen Gábor-u. 19.

Reprimarea sectelor religioase în Germania

Tribunalul din Dresda a condamnat la moarte pe un agitator milenist

DRESDA, 24. — După terminarea războiului mondial, Germania a fost inundată de predicatorii și colportorii diferitelor secte religioase importate din America. Acești agitatori religioși, atacând la început Societatea Națiunilor, pe care au înfățișat-o drept sinodul diavolului, au reușit să câștige în primii ani după încheierea armistițiului, zeci de mii de aderenți.

Mileniștii, pentecostaliștii, adventiștii, baptiștii, secerătorii, methodiștii, nazerienii, asociația creștinilor liberi, martorii lui Jehova și Dumnezeu știe câte și mai câte secte religioase săpau temelii familiei, societății și unității germane. Indivizi semidocti, cunoscând din afară câteva texte biblice, vorbind liber și nestingherit de nimeni de înfrățirea popoarelor în „împărăția de 1000 de ani” a lui Dumnezeu, arătând că acest imperiu ceresc va lua ființă pe pământ sub conducerea unui pretins judecător american Joseph Franklin Rutherford care va fi secundat de 144.000 de „martorii lui Jehova”, cari vor fi regi și împărați, iar miniștrii lor vor fi Avram, Isac, Iosua, Isaia, Habacuc și alți patriarhi din Vechiul Testament.

După triumful mișcării național-socialiste și realizarea unității naționale germane toate sectele religioase și quasi religioase au fost desființate, iar predicatorii lor au fost trimiși în taberele de muncă dacă n'au avut alte ocupațiuni onorabile.

Timp îndelungat nu se mai auzea nimic

Cercurile americane sunt foarte îngrijorate de pierderile navale engleze

Comisia navală va propune construirea unui număr de 400 vase comerciale pentru Anglia

NEW-YORK 24. (Stefani.) — Pierderile flotei comerciale engleze au făcut o profundă impresie în Statele Unite și cercurile americane prevăd, că zilele aceste pierderile vor crește. — Cercurile guvernamentale sunt îngrijorate de problema navigației și în parlament se vorbește de eventualitatea organizării coloanelor de vase americane. Ziarele din New-York susțin, că în legătură cu aceasta vor avea

loc violente discuțiuni în parlamentul american. Un membru al comisiei navale a declarat, că se va propune construirea unui număr de 400 vase comerciale pentru Anglia și în acest scop se va deschide un credit de 500 milioane dolari. Presa americană arată, că înainte de a proceda la confecționarea vaselor, va trebui să se procedeze la construirea altor șantiere navale. (MTI.)

Primul transport de avioane uriașe americane a sosit la Londra

LONDRA 24. — Corespondentul ziarului „Politika” anunță din Londra, că eri au sosit în Anglia primele avioane uriașe de bombardament comandate din America.

Avioanele noi denumite „Liberatoare”, au parcurs drumul lung pe calea aerului din America în Anglia. Avioanele au fost confecționa-

te în California. Lungimea lor este de 20 metri, lățimea aripelor e de 36 metri și sunt înzestrate cu 4 motoare de câte 300 cai putere. Aparatele sunt ușor blindate și echipate cu câte două tunuri și câte 8 mitraliere și pot transporta câte 11 tone de bombe.

Condamnarea rebelilor din România

BUCUREȘTI 24. — Anchetarea rebeliunii din România continuă și instanțele judecătorești sancționează zilnic pe acei, cari au vrut să provoace un adevărat războiu civil. În cursul zilei de ieri tribunalul militar din București a pronunțat 24 sentințe de condamnări și 3 achitări.

Au fost condamnați următorii rebeli:

La 7 ani muncă silnică: Bologa Ioan, muncitor. La 5 ani muncă silnică: Constantinescu Jean, muncitor. La 3 ani temniță grea: Niculescu Constantin, soldat. La 3 ani închisoare: Chiriac Alexandru, plugar; Gh. Dumitru și Popa Ion, muncitori. La 2 ani și 6 luni închisoare: Păușan Vasile, plugar. La 2 ani închisoare: Macarie Avram, Iacob Victor plugari; Trenchea Iosif, zugrav; Pe-

ciuc Gh., mehanic; Popescu Aurel, Manolescu, St. Constantin, Bejenaru Ioan, Palea Ioan și Barbu Gh. Petre, muncitori. La 1 an închisoare: Munteanu Constantin și Preda Nic., muncitori. La 6 luni închisoare: Georgescu Grigore și Cruceanu Teodor, muncitori. La 3 luni închisoare: Nicoară Aurel mecanic. La 1 lună închisoare: Marin V. Manole, muncitor. La 1000 lei amendă: Kay Adelia, casnică. z

REUNIUNEA „SF. MARIA”

AVIZ

Reamintim doamnelor membre ale Reuniunii „Sf. Maria” a Femeilor gr.-cat. române din Cluj, că

Joi, 27 Martie a. e.

la ora 5 d. m. se va ține ședința anunțată în biroul parohial, str. Jókai 8. Doamnele sunt rugate a participa în număr complet și să prezinte cartioanele despre ofertele primite pentru acțiunea de ajutorare a săracilor „Norma Maghiară”.

(ss. Olivia Col. Teltă, președintă.

(ss.) Dr. Virgil Băliban, protopop.

SPECTACOLE:

TEATRU:

„Suflet de viteaz”.

CINEMATOGRAFE:

ROYAL: „Nunta din Toprin”. Complotare: jurnal sonor. Inceputul la orele 3, 5, 7 și 9.

EGYETEM: „200 pengő lunar”.

URÂNIA: „Clopote amuțite”.

— REDACȚIONALE. Marți, 25 Martie, fiind sârbătoarea Bunavestire, ziarul va apărea Joi dimineața la orele obișnuite.

Artileria germană a bombardat orașul Dover

LONDRA, 24. — După o pauză mai îndelungată bateriile tunurilor germane cu bătăe lungă a deschis eri din nou o puternică canoadă împotriva obiectivelor de importanță militară din Dover.

Comunicatul britanic anunță că nici în cursul zilei de ieri nu s'au înregistrat atacuri aeriene împotriva Angliei și astfel populația engleză a putut dormi nopți liniștite de cari nu s'a bucurat de un timp încoace.

CURIOSITĂȚI

Expoziția unor opere de artă, executate de nebuni

La Paris a avut loc, o expoziție de artă cu lucrări executate de nebuni. Dealtfel, niciodată nu s'a negat că un bolnav de nervi ar putea fi lipsit de geniu. Mai mult, sunt filosofi cari susțin că geniuul este el însuși un fel de nebunie.

Vizitatorii foarte originali expoziției, s'au convins de acest lucru contemplând operele de artă ale anumitor pensionari ai caselor de sănătate din Saint-Anne, Ville-Evrard și Villejuif.

S'au putut admira peisajii minunate executate cu ajutorul bobinelor și acelor de păr, care dă totuși efecte foarte curioase. Printre obiecte se mai găsește o lanternă gotică de fer forjat de o admirabilă execuție, dupăcum și nenumerate tablouri dovedind o măiestrie întreprinsă a oulori și desenului.

„GUTINUL”

Takarék és Hitelszövetkezet. : Societate Cooperativă de Credit și Economii NAGYBÁNYA

CONVOCARE

În conformitate cu dispozițiunile Ord. Min. Nr. 690—1941 și a prevederilor statute; potrivit hotărârii consiliului de administrație luată în ședința din 15 Martie 1941, se aduce la cunoștința membrilor societății și băncii populare „GUTINUL” din Nagybánya, că sunt convocați într-o

ADUNARE GENERALĂ EXTRAORDINARĂ

În ziua de 27 Aprilie 1941, ora 11, în locul băncii, pentru a discuta și hotărâ asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă la prima convocare nu se va întruși numărul de membri cerut de art. 2, alineatul 3 din Ord. Min. Nr. 690—1941, ședința adunării generale se va amâna pentru ora 12 (în aceeași zi), în același local și cu aceeași ordine de zi, când se va ține cu orice membri ar fi prezenți.

Ordinea de zi:

1. A se decide asupra esirii din Centrale Cooperativelor Românești „PLUGARUL” din Kolozsvár-Cluj.

2. Eliminarea din statute a cuvintelor „Institutul Național al Cooperăției” în oricare articol și în orice formă s'ar găsi.

3. A se lua la cunoștință și a ratifica retragerea de membri și achitarea părților sociale ale acestora.

4. Eventuale comunicări și propuneri. Nagybánya, la 18 Martie 1941.

Consiliul de Administrație

A apărut Nr. 1
din Biblioteca „Tribuna Ardealului”
DE PE MUREȘ ȘI CÂMPIE

NORE ȘI CHIUITURI

Se găsește la toți depozitarii
ziarului „Tribuna Ardealului”

Prețul 30 filleri